

***Záró rendezvényéhez érkezett a fiatalok nemzetközi vándorlását mérő kutatás,
a YOUMIG – Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata is partner volt a
nemzetközi projektben***

2017. január 1-jén indult az a projekt, melyben a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) volt a vezető partner. A „YOUMIG: A fiatalok nemzetközi vándorlásának hatásai – intézményi eszköztár és együttműködési csatornák fejlesztése” című projekt, amely 2019. június 30-án ér véget, célja, hogy feltárja a fiatalok (15–34 éves korosztály) vándorlásának okait, családalapítási és munkavállalási trendjeit. A tudományosan feltérképezett folyamatok megismerése révén további kiemelt cél a döntéshozatal, a helyi szolgáltatások támogatása. Az Európai Unió finanszírozásával létrejött projekt vezetését a KSH pályázaton nyerte el, és 8 európai ország 16 intézménye vett részt benne.

YOUMIG országok

A projektben nyolc szakmai partner – a Szerb Köztársaság Statisztikai Hivatala; Bulgária Statisztikai Hivatala; az Informatikai és Statisztikai Hivatal (INFOSTAT), Szlovákia; a Bécsi Egyetem (UNIVIE), Ausztria; a Délkelet-Európa Kutatóintézet (IOS), Németország; a Nemzeti Kisebbségkutató Intézet, Románia; a Társadalomtudományi Kutatóintézet, Szerbia, valamint a Szlovén Gazdaságkutató Intézet – vesz részt. A szakmai partnereken felül a YOUMIG-hoz a Népességkutató Szövetségi Intézet, Németország és Ausztria Statisztikai Hivatala, valamint a fejlesztések fő „terepéül” szolgáló önkormányzati szintről hét ország hét partnerönkormányzata társult. Magyarországon Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata látta el a partnerségből adódó feladatokat.

PROGRAM

A fórumot megelőzően, **12.00 órától** Nagy Sándor Szeged Megyei Jogú Város városfejlesztési alpolgármestere **sajtótájékoztatót** tart a Polgármesteri Hivatal Sajtószobájában (6720 Szeged, Széchenyi tér 10.).

12.30 Fórum

A rendezvényen előadások hangzanak el az alábbi témákban:

- tájékoztatás a projekt tapasztalatairól és eredményeiről,
- a projekt záródokumentuma, a Helyi Stratégia bemutatása,
- a stratégiát kiegészítő szoftver (Data Toolkit) ismertetése,
- projektvideó bemutatása.

Előadók:

Kovács Marcell, a vezető partner (KSH) projektmenedzsere

Soltész Béla, a vezető partner (KSH) projektmenedzser-helyettese

Feleky Gábor Attila közgazdász-szociológus, a projekt helyi szakmai vezetője

Fabula Szabolcs szakértő

Dr. Antal Anikó, a projekt helyi kommunikációs munkatársa

Tóth Eszter, a projekt helyi projektmenedzsere

14.00–15.00 Fogadás

15.00–15.30 Nemzetek kultúrája (színes kulturális összeállítás)

YOUMIG tevékenységek összefoglalása

A projekt időtartama alatt az alábbi munkacsomagokban az alábbi tevékenységek valósultak meg.

WP3

WP3.1

2017 első felében a projektben dolgozó szakértők hozzájárultak a projekt szakmai alapdokumentumaként szolgáló fogalmi és elméleti körvonalakat megteremtő, **Fogalmi keretek elnevezésű tanulmány** létrejöttéhez. Ezen dokumentum bemutatására, a projekt ismertetésére, illetve a helyiek véleményének megismerésére 2017 májusában egy **fórumra** került sor, az élet különböző területeiről érkezett résztvevőkkel. Az esemény betöltötte azon célját, hogy minél több oldalról kapjunk visszajelzéseket a témában. Egy szűkebb szakmai kör részvételével tartott **műhelymunka** (ún. „brainstorming”) keretében pedig szegedi intézmények képviselői jelezheték, hogy szervezetüket milyen módon érinti a fiatalok nemzetközi vándorlása, illetve hogyan látják a vándorlás szerepét és következményeit Szegeden.

WP3.2

A Központi Statisztikai Hivatallal a projekt eddigi megvalósítása során számos tekintetben együttműködtünk. **Adatokat szolgáltatottak** számunkra az országos, illetve a Szegedet érintő vándorlással kapcsolatban, illetve munkatársainkat **képzésben** részesítették a KSH-adatok elérhetőségével és hasznosíthatóságával kapcsolatban, valamint egyéb adatforrások használatát is bemutatták kollégáink számára, akik azóta már számtalan alkalommal hasznosítani tudták a statisztikai adatok célzott lehívásával kapcsolatban szerzett információkat. Ezzel túlmenően a statisztikai hivatal munkatársai tájékoztak arról, hogy a Polgármesteri Hivatal **milyen adatforrásokkal** dolgozik, és működése során milyen adatok keletkeznek. Górcső alá vettünk továbbá néhány olyan **szegedi felmérést**, amelyek érintették a vándorlás témakörét.

Az általunk megbízott külső szakértők komplex terepmunkával mérték fel, hogy a belföldi és nemzetközi vándorlás milyen módon érinti Szegedet. Egyrészt egy előre meghatározott sablon alapján **9 interjú** készült szegedi **intézmények képviselőivel**. A kutatásban közreműködő

A YOUMIG projekt a Duna Transznacionális Programból, az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatásával, az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával valósul meg.

Project co-funded by European Union funds (ERDF, IPA, ENI).

szervezetek között nyelviskola, civil szervezet, munkaközvetítő vállalkozás, illetve szociális intézmény egyaránt megtalálható volt, lévén kiválasztásuk egyik fő elve volt, hogy a szervezetek az élet minél több dimenzióját reprezentálják. A tőlük kapott információk segítettek olyan területekre is rálátást biztosítani, amelyekkel kapcsolatosan nem állt rendelkezésre sem adat, sem egyéb információ. Másrészt – a „semmit rólunk nélkülünk” elv alapján – **9** olyan **fiatalt kérdeztünk meg**, akiknek már van releváns tapasztalata; köztük külföldről Szegedre érkezett fiatalokat, Szegedről elszármazottakat, illetve Szegedre visszatért fiatal felnőtteket. Élményeik, tapasztalataik, gondolataik érdekes perspektívákat mutattak be, illetve rávilágítottak olyan karakterisztikákra, lehetséges típusokra, amelyek beazonosítása jelentősen gazdagította a kutatást. A kutatás harmadik szakaszában vándorlási tapasztalattal rendelkező fiatalokat vontunk be egy ún. **fókuszsoportos interjúba**, akik egy moderált diskurzus keretében számoltak be élményeikről, illetve közösen azonosítottak be problémákat, valamint tettek ezekre közös megoldási javaslatokat. A kutatás alapján egy **Helyzetfelmérő tanulmány** született, amely az interjúk, statisztikai adatok, illetve egyéb információk alapján azt vizsgálja, hogy a belföldi és nemzetközi vándorlás milyen módon érinti Szegedet.

WP4

WP4.1

Az Önkormányzat részt vett azon folyamatban, amely a nemzetközi vándorlással közvetlenül vagy közvetve kapcsolatos **lehetséges indikátorok beazonosítását**, illetve generálását szolgálta. Ezt követően egy szükségletfelmérés során a Polgármesteri Hivatal különböző területein dolgozó munkatársai **kategorizálták a mutatókat**, annak alapján, hogy a saját munkájuk során mennyire tudnák használni az egyes indikátorokat.

WP5

WP5.1

A projekt keretein belül elkészült egy olyan európai **jó gyakorlatokat tartalmazó angol nyelvű gyűjtemény**, amely a fiatalok vándorlásához kapcsolódó szolgáltatásokat mutat be röviden. Munkatársaink a helyzetelemzés során feltárt problémák tekintetében azonosítottak be a szóban forgó kompilációból releváns, hasznosítható, és adaptálásra alkalmas példákat. Ezek figyelembe vételével készült el a **pilot váza**, amelyet a helyi igények alapján fejlesztettünk tovább. A lehetőségek és szükségletek eredőjeként született meg az általunk megvalósítani kívánt mini-projekt: az óvodai és a polgármesteri hivatali dolgozók felkészítése, érzékenyítése. Egy képzés keretében óvodapedagógusok interkulturális kompetenciafejlesztése történt, melynek során megismerték az interkulturális konfliktusok megelőzésének és feloldásának lehetőségeit, melyeket integrálhatnak mindennapi pedagógiai gyakorlatukba. A polgármesteri hivatal érintett köztisztviselői a képzés során olyan módszertant ismertek meg, melynek segítségével interkulturális kompetens szakemberként végezhetik hivatali munkájukat.

WP5.2

Munkatársaink közreműködésével kidolgozásra került egy olyan munkaanyag, amely leírja a kereteit egy olyan egyablakos ügyintézését lehetővé tevő rendszernek, amely a vándorlásba bekapcsolódók számára nyújthat segítséget az adminisztrációban, illetve egyéb területeken is. A projekt során ezen rendszer egy elemét kívánjuk tesztelni egy **információs pont** keretében. Célunk, hogy megkönnyítsük a ki/be- és visszavándorlók ügyes-bajos dolgainak ügyintézését. Segítséget nyújtunk abban, hogy milyen ügyben hova fordulhatnak, illetve azon ügyekben, melyek önkormányzati hatáskörűek, egy helyen lehessen ügyeket intézni. Ehhez kaptak az

érintett önkormányzati dolgozók képzést a pilot tevékenység keretében. Az információs pont működik az általános ügyfélszolgálat keretei között, ahol önkormányzati ügyekben helyben ellátjuk a feladatot, nem önkormányzati ügyekben pedig segítünk, hogy hova fordulhatnak, információs pontként működünk. Az infópont szolgáltatását alátámasztandó készült egy brossúra, melyben információkat tudhatnak meg a szolgáltatásról az érintettek, érdeklődők.

WP6

WP6.1

A YOUMIG-projekt szegedi csapatának három munkatársa 2017. évvégén **Szabadkára látogatott**, hogy megismerjék az ottani önkormányzat tapasztalatait a migrációs folyamatok hatásának kezelésével kapcsolatban, illetve, hogy még szorosabbra fűzzék a két város közötti kapcsolatot. Egy kerekasztal-beszélgetés, majd személyes interjúk során munkatársaink megismerték a szabadkai migrációs helyzetet, illetve azt, hogy ez milyen hatással van a Szabadkai Önkormányzat munkájára. Egyértelművé vált, hogy sok tekintetben hasonló a helyzet a két városban, így érdemes megosztani egymással a tapasztalatokat. A látogatás keretében szabadkai fiatalokkal is készültek interjúk, akik őszintén beszéltek vándorlási nehézségeikről, terveikről és motivációikról, illetve tapasztalataikról.

Study visit: A projekt során tanulmányi látogatásokra is sor került, 2018. október 4-5-én szegedi csapatunk látogatott el Szlovákiába, Pozsony egyik részébe Racaba, ahol a racai egyablakos (információs pont) működését és a „jó gyakorlatukat” tanulmányoztuk, majd október 11-12-én Pozsonyból/Racaból érkeztek vendégek, hogy tanulmányozzák a szegediek jó gyakorlatának működését. A látogatás keretében szakmai megbeszéléseket folytattunk, ellátogattak a Toldy utcai Óvodába, ahol megtekinthették, hogy a külföldi gyermekek beilleszkedését hogyan segítik az óvodai csoportban, ellátogattak a Nemzetiségek Házába is, ahol megismerkedtek a helyi nemzetiségek életével, a ház tevékenységével, kötetlen beszélgetést folytattak a Szegedi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat képviselőjével.

Készült a közelmúltban egy kérdőíves felmérés is 800 fő (15–34 éves) bevonásával. A kérdőívet a projekt vezetője a KSH állította össze, és a kiértékelést is ők végezték. A lekérdezést végző cég ügyvezetője az egyik fórumon bemutatta a kutatás módszertanát, az eredményekről a záró fórumon szeretnénk tájékoztatást adni.

A záró fórum fő témája a projekt „végterméke” a helyi stratégia megbeszélése, bemutatása lesz. A stratégia tartalmazza a helyzetelemzést, melyet interjúk, fókuszcsoportos megbeszélések alapján fogalmaztak meg, az ezekből levonható tanulságokat és mindazokat az ajánlásokat, javaslatokat, melyeket a városvezetés, a várospolitika irányába megfogalmaznak a szakértők.

A projektnek mindvégig fontos eleme a folyamatos kommunikáció, nyilvánosság. Ennek érdekében rendszeresen tartottunk helyi fórumokat, ahol az aktualitásokról, addigi eredményekről tájékoztattuk az érintetteket és minden érdeklődőt. Mindig kíváncsiak voltunk álláspontjukra, véleményükre, melyet igyekeztünk beépíteni további munkánkba. Az érintettek megszólítása, tájékoztatása több csatornán történt, a hagyományos kommunikációs csatornáktól kezdve (írott sajtó, televízió, rádió) a fiatalokat könnyebben megszólító Facebookon át a webes felületekig.